



# 1. Tertial 2026 + Utkast til budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030

AFSK 03.06.26



# Program for dagen



Frå, ca.	Til, ca.	Tid, ca.	Tema
09:00	09:05	5	Agenda og introduksjon
09:05	10:35	90	Innsparingar - Førebygging og fritid
10:35	10:50	15	Pause
10:50	12:00	70	Innsparingar - Helse og omsorg/pleie og omsorg
12:00	12:45	45	Lunsj
12:45	13:30	45	1. tertialrapport og utkast til budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030
13:30	14:00	30	Demonstrasjon politikarmodul i Framsikt
14:00	14:15	15	Pause
14:15	15:00	45	1. tertialrapport og utkast til budsjett 2027 og økonomiplan 2027-2030 - innsparingsprogram og investeringar
15:00	16:00	60	Disponibelt

# Status saker til møtebolk

- Saker FSK
  - Tilleggsinnkalling
    - 1. tertialrapport 2026
    - Reglement URÅD
    - Kapitalutviding næringshage
    - Utkast til budsjett/øk.plan
  - Sal Tørvikbygd skule – fullmakter?
- Saker HST
  - Tilleggsinnkalling
  - Sal Tørvikbygd skule – fullmakter?
  - Tilskotsordning kommunalt førebyggingsprogram barn og unge (innom URÅD)





## Innsparingsprogram og investeringar – 1. tertial 2026 og utkast 2027

AFSK 03.06.26



# Folketalsutvikling



Kilde

[Statistisk sentralbyrå, tabell 01222](#)

## Befolkning



Kilde

[Statistisk sentralbyrå, tabell 01222](#)

## Forventet utvikling



Kilde

[Statistisk sentralbyrå, tabell 14288](#)



# Innsparingsprogram – gjennomføring

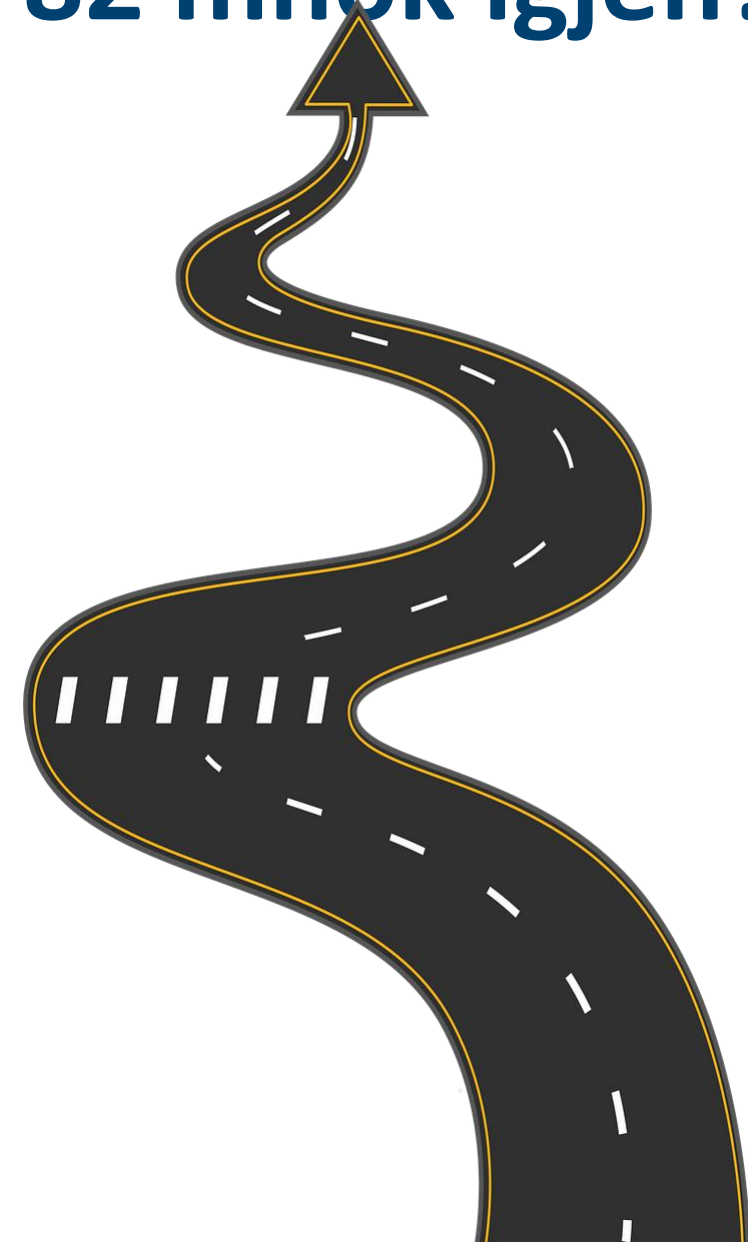
- *Korleis kan me saman skapa ein attraktiv arbeidsplass som leverer framtidsrette tenester, med færre ressursar enn me brukar i dag?*
- *Samla tiltak på om lag 130 mnok innan 2029*
- *Utfordring – teori og gjennomføring – og struktur..*



# Gjennomført – vurderingar – 82 mnok igjen?

Tal i 1000

Tiltak	Status	Beskriving	Bud. 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Øk.pla n 2030
Administrasjon: HR/ økonomi	Delvis realisert	Innsparing 0,5 årsverk på økonomi	200	400	460	460	460
Helse KS: Justering av vedtakstimer, Redusere vedtakstimer på hjemmesykepleie for de som er i omsorgsboliger og i aldersgruppen 0 – 66 år	Delvis realisert	Innsparing fysio er med på å delvis realisere dette innsparingskravet	95	158	158	158	158
Helse KS: Justering av vedtakstimer, Redusere vedtakstimer på hjemmesykepleie for de som er i omsorgsboliger og i aldersgruppen 0 – 66 år	Delvis realisert	Nedlegging av Ålvik legekantor gav ei større innsparing enn det som var estimert i vedtaket. Rest av innsparingskrav "Legge ned utekantor i Ålvik" er derfor med på å redusere dette innsparingskravet.	129	548	548	548	548
Helse KS: Legge ned utekantor i Ålvik	Realisert	Realisering av innsparingskrav. Innsparinga vart større enn opprinneleg berekna. Meirinnsparing har redusert andre innsparingskrav på helse.	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Helse: Legga ned ytterligere 8 omsorgsbustader på Tolo omsorg (1,5 årsverk) + omgjering av plassar i Strandebarn	Realisert	Realisering av innsparingskrav og reduksjon i lønnsramme på 1,5 årsverk	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Helse: Redusera innkjøp av sjukesenger	Realisert	Innsparingskrav er realisert og er innarbeid i budsjettet til avdelingane	300	300	300	300	300
Helse: Redusera persontransport dagaktivitet/avlastning	Realisert	Innsparingskrav er realisert og er innarbeid i budsjettet til avdelingane	150	150	150	150	150



# Vedtekne, ikkje-realiserede innsparingstiltak



Eining	Vedtekne innsparingskrav - ikkje realisert	Budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Adm.	Administrasjon: HR/økonomi	0	0	-1 340 000	-1 340 000	-1 340 000
Alle	Innsparingskrav Alle: Reduksjon i leiarstillingar i heile org som følgje av reduksjon tilsette	0	-1 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Helse	KS: Omlegging fra bolig med heldøgns omsorg til hjemmebaserte tjenester, brukere over 80 år	-1 650 000	-3 300 000	-6 600 000	-9 000 000	-9 000 000
Helse	KS: Justering av vedtakstimer, Redusere vedtakstimer på hjemmesykepleie for de som er i omsorgsboliger og i aldersgruppen 0 – 66 år	-776 066	-2 294 228	-5 294 228	-10 294 228	-10 294 228
Helse	KS: Redusere utgifter pr. beboer på institusjon	-1 000 000	-2 000 000	-3 000 000	-4 000 000	-4 000 000
Helse	KS: Redusere vikarbruk	-1 000 000	-3 000 000	-4 000 000	-5 000 000	-5 000 000

# Halvvegs? I 3. av 5 år?



# Retningslinjer ved omstilling



## Retningslinjer ved omstilling

### Omorganisering, omplassering og nedbemanning



VEDTEKEN I AMU 06.02.2026



### Retningslinjer for omorganisering-, omplassering og nedbemanning

#### Kortversjon

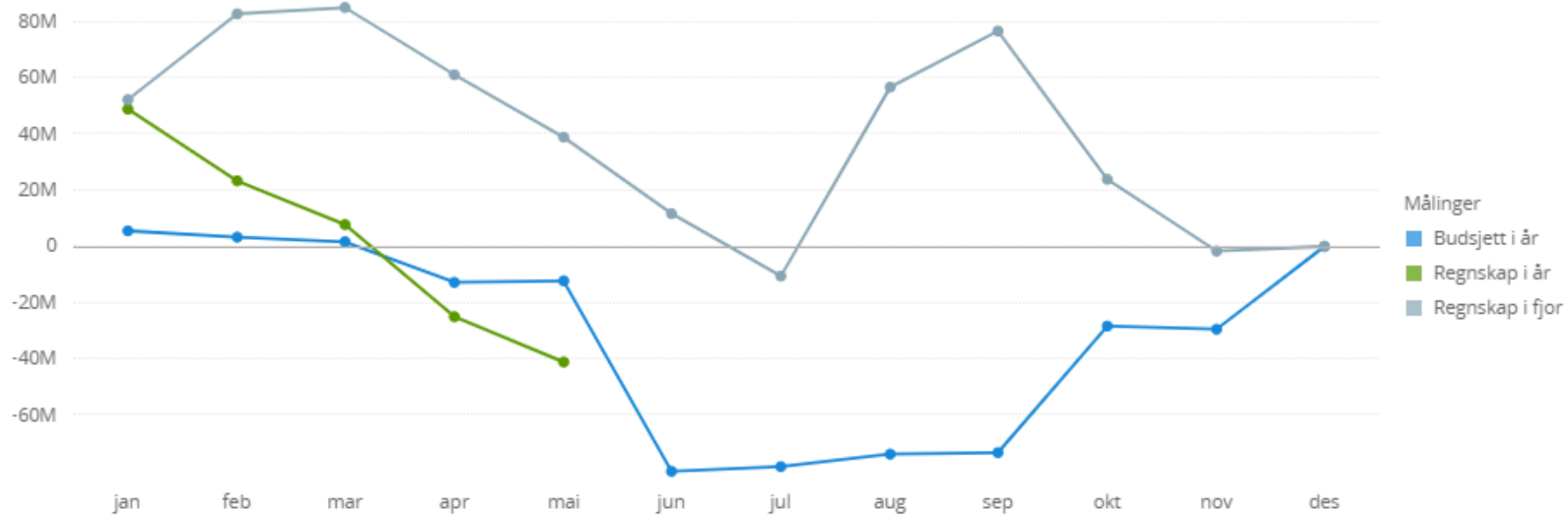
Dette er ei forenkla og praktisk framstilling av ulike forhold å ta omsyn til når endringsprosessar skal gjennomførast. Det kan vera komplekse prosessar og lett å trø feil i høve til lov og avtaleverk. Det er difor viktig å vera i dialog med overordna leiar, HR og tillitsvaltapparatet før og undervegs i prosessar. KS tilrår ein tidsplan for omorganisering/nedbemanning som du finn på side 4.

Kva må gjerast	Kven gjer det	Eventuelt med støtte frå
<p><u>Informasjon til tilsette</u> Om bakgrunn og behov for omorganisering/nedbemanning Ved mindre omorganiseringar internt i eining/avdelingar</p>	<p>Rådmann til tillitsvalde først, deretter generell informasjon til alle tilsette Einingsleiar har informasjonsansvar, informér alltid (hovud)/tillitsvalde først om bakgrunn og planar</p>	<p>HR-sjef HR-sjef</p>
<p><u>Drøftingsmøte med tillitsvalde</u> <u>Hovudavtalen del B § 1-4-1</u> NB! Arbeidsgjevar har informasjon- og drøftingsplikt så tidleg som mogleg i prosessen «Så tidleg som mogleg» betyr reell moglegheit for å kunne ha innflytelse på beslutningar, ikkje gjennom vetrerett, men gjennom argumentasjon</p>	<p>Rådmann og HR-sjef Einingsleiar ved mindre omorganiseringar internt i eininga</p>	<p>HR ev. controller</p>
<p><u>Etablera omstillingsutval</u> Ved større omstillingar kan det vera aktuelt med eit partssamansett utval som definerer berørt område, drøftar/blir einige om utvalskriterium, m.m.</p>	<p>Rådmann</p>	<p>HR-sjef</p>
<p><u>Utarbeiding av bemanningsplan</u> Kva er no-situasjon med omsyn til oppgåver, tal tilsette, kompetanse Kva er ny situasjon etter endring: reduserte oppgåver, tal tilsette, nødvendig kompetanse</p>	<p>Einingsleiar eller aktuell leiar for det berørte området</p>	<p>HR/Controller/Einingsleiar</p>

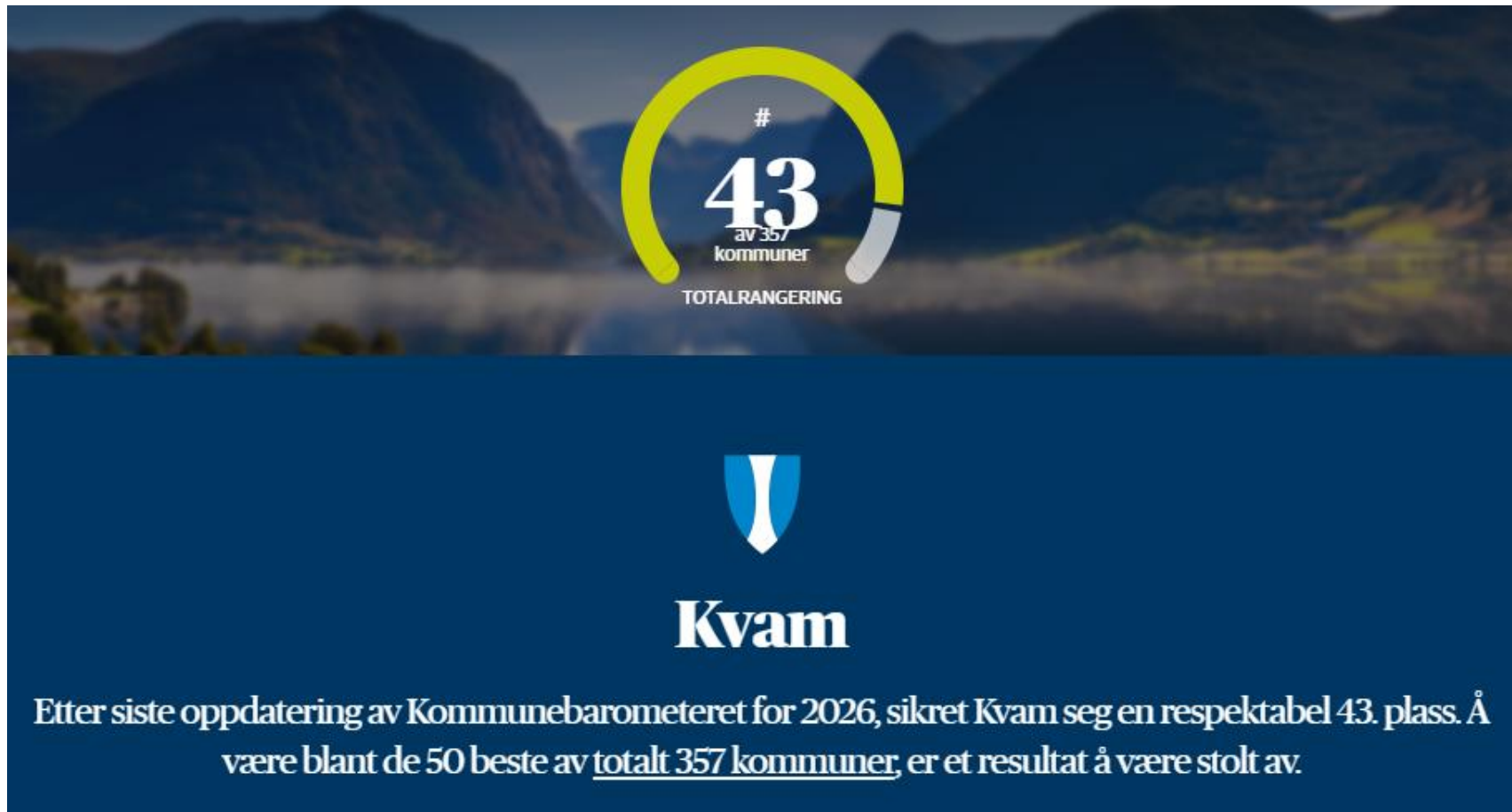
# Økonomiutvikling

## Budsjettkontroll

Måned	Mai 2025	April 2026	Mai 2026
Avvik i kr:	-27 961 264	11 970 387	29 036 924
Avvik i %:	-255,13%	92,00%	237,50%



# Kommunebarometer 2026 (2025-tal)



# Revidert kommunebarometer 2021-2025



Totalrangering for Kvam mot alle norske kommuner. Kommunebarometeret 2026, utvikling over fem dataår.

Dataår 2025 (nyeste)



Dataår 2024



Dataår 2023



Dataår 2022



Dataår 2021





**Grunnskole**



**#123**



**Pleie og omsorg**



**#16**



**Barnehage**



**#28**





**Helse**



**#83**



**Sosialtjenesten**



**#174**





**Kultur** > #65



**Barnevern** > #73



**Klima og natur** > #112





## Saksbehandling



#78



## Vann og avløp



#296





**Økonomi**



**#232**



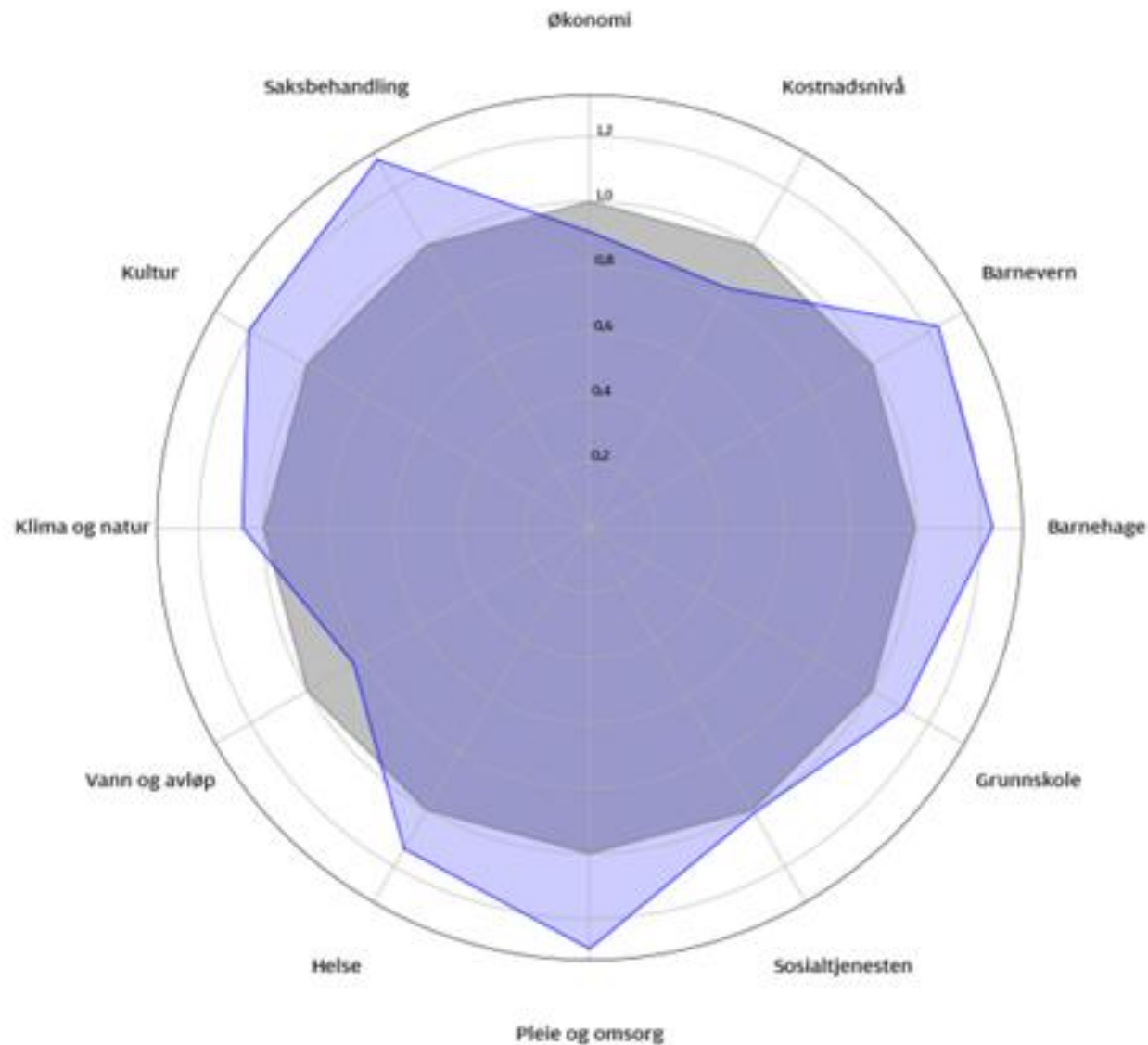
**Kostnadsnivå**



**#263**



# Samanlikning gjennom- snittskommunar



**FIGUR 1:** Radardiagrammet viser hvordan Kvam skårer i forhold til landsgjennomsnittet innenfor hver sektor. Grått område definerer gjennomsnittskommunen (1,0).


# Frå myldring til gjennomføring

- Korleis kan me saman skapa ein attraktiv arbeidsplass som leverer framtidrette tenester, med færre ressursar enn me brukar i dag?



# Digital transformasjon - Kompetanseløft



 / [Temasider](#) / Kompetanseløft digital transformasjon

## Kompetanseløft digital transformasjon •

Noreg skal i 2030 skal vere verdas mest digitaliserte land i følge den nasjonale digitaliseringsstrategien. Samstundes står vi i kommunal sektor i ein krevjande økonomi kombinert med store krav til omstilling for for å kunne tilby gode, bærekraftige tenester til innbyggjarane i framtida. Auka forståing for kva digital transformasjon betyr for kommunane er heilt nødvendig for å lykkast med dette.

Alle sektorar og forvaltningsnivå blir i dag utfordra av digitaliseringa som stadig aukar i omfang, kompleksitet, kostnader og risiko. Kompleksiteten blir ytterlegare forsterka når talet på fellesløysingar aukar, fleire tenester er samanhengande på tvers av sektorar og forvaltningsnivå. Samtidig auka behovet for å strukturera data og bruke kunstig intelligens. Derfor tilbyr DigiVestland eit leiarutviklingsprogram som gjer kommunale toppleiarar betre rusta til å lykkast med digital transformasjon.

# Dilemma, prosjektkapasitet og måltal

- Dilemma – påverknad drift?
  - Ikkje dekking av renteutgifter i rammetilskot
- Kapasitet til gjennomføring - tidsforskyving
- Måltal - Styringsverktøy for å vurderer om kommuneøkonomien har rom for nye tiltak knytt til drift eller investering.
- *Statsforvaltar: ..Kommunen har svært høg lånegjeld. Det er nødvendig at kommunen ikkje tek opp meir i lån enn det økonomiplanen for åra 2026-2029 legg opp til. Etter ombygginga av Øystese barneskule, bør lånegjelda bli trappa vesentleg ned i dei komande åra. Lånegjelda bør auke minst mogleg i 2026 og 2027, og deretter bli redusert vesentleg.*



# Rammeendring tertial

## Nytt prosjekt i tertialen

- Omlegging VA-trasè Vavollen - Vasslekkasje frå 2025. Blei stengt av, men må utbetrast i 2026. Ønske om ramme på kr 750 000

## Rammeauke

- Ventilasjonsanlegg Ålvik skule - auke med 1 mnok.
- Rehabilitering pumpestasjoner Kvamskogen - auke med 2,3 mnok.
- Oppgradering pumpestasjonar - avlaup - auke med kr 150 000
- Eigenkapital KLP - auke med kr 200 000 pr. år.

## Omdisponering

- Tilskot Haugamyrdanlegget. Fotballklubben skal eiga bygget. Tilskot 2,0 MNOK må derfor flyttast frå investering til drift



# Rammeendring tertial

<b>Tidsforskyvingar</b>	
Frå 2026 til 2027 VA	-28 MNOK
Frå 2026 til 2027 Base Camp og Sansehage	-4 MNOK
Framskunding 2027 til 2026 Prosjektering sjøvassleidning Kyrkjefjøra	0,5 MNOK
<b>Netto tidsforskyving 2026</b>	<b>-31,5 MNOK</b>



# Enkeltprosjekt i komande periode

Tenestemråde	Prosjekt	2027	2028
Bustad	ENØK - Oppgradering eksisterande ventilasjon Mikkjelsflaten	-	0,6
Grunnskuleopplæring	Ombygging Øystese barneskule	83,8	-
Kultur	Base-camp	1,2	-
Pleie og omsorg	ENØK - Øysteseheimen ventilasjon	-	0,6
Pleie og omsorg	Sansehage Toloheimen	2,9	-
Pleie og omsorg	Sjøvassleidning varmeanlegg Kyrkjefjora Øystese	3,3	-
Samferdsel	Utomhusområde rundt Kvam rådhus/KFL-bygget	1,3	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Ny vassleidning Mo-Nobbo	2,2	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Oppgr. av eksisterande vassverk i Kvam	1,3	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Oppgradering pumpestasjonar - avlaup	0,7	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Overføring avlaupsvatn Vikøy	1,3	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Prosjektering av reinseanlegg på Tangerås	0,2	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Prosjektering Nytt inntak frå Forsete og opp i Kalderassen	0,5	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Prosjektering Vassforsyning til Soldal	0,6	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Reserveforsyning vatn	0,4	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Samankopling/overtaking Vikøy vassverk	1,0	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Sanere deler av avløpsnettet i Vikøy	0,2	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	Sanering vass- og avlaupsanlegg Børvenes	22,2	-
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	VA-plan Nistagato-Kaien-Straumen	0,5	-
<b>TOTALT</b>	<b>(tal i MNOK)</b>	<b>123,4</b>	<b>1,2</b>



# Årlege investerings-prosjekt

Årlege prosjekt	Årleg ramme
IT-investeringar	1 800 000 kr
Velferdsteknologi	750 000 kr
IKT prosjekt i skule og barnehage	1 500 000 kr
PC til tilsette i skule og barnehage	750 000 kr
Barnehage - inventar og utstyr	188 000 kr
Skule - inventar og utstyr	188 000 kr
Asfaltering	3 125 000 kr
Fornyng teknisk utstyr	625 000 kr
Fornyng teknisk utstyr VAR	500 000 kr
Trafikksikringsplan	250 000 kr
Utbetring kommunale bruer	313 000 kr
Oppgradering av kummar i heradet - avlaup	600 000 kr
Oppgradering av kummar i heradet - vatn	1 500 000 kr
Oppgradering av reduksjonskummar	800 000 kr
Rassikringstiltak	1 250 000 kr
Rekkverk kommunale vegar	250 000 kr
Oppgradering bygg	1 250 000 kr
Oppgradering vassverk	600 000 kr



# Samla investeringsprosjekt i perioden



MNOK	Årlege investeringsprosjekt (beløp pr år)	Andre investeringsprosjekt	
	2027-2030	2027	2028
Tenesteområde			
Administrasjon	1,8	0,0	0,0
Barnehagar	0,2	0,0	0,0
Bustad	21,3	0,0	0,6
Grunnskuleopplæring	2,4	83,8	0,0
Kultur	0,0	1,2	0,0
Pleie og omsorg	0,8	6,2	0,6
Samferdsel	7,2	1,3	0,0
<b>SUM utan VAR</b>	<b>33,6</b>	<b>92,4</b>	<b>1,2</b>
Vatn og avlaup, avfall og renovasjon	6,0	31,0	0,0
<b>SUM inkludert VAR</b>	<b>39,6</b>	<b>123,4</b>	<b>1,2</b>

# Uavklara investeringsprosjekt

- Utbyggingsbehov heildøgns omsorgsplassar
- Fosse-senter
- Utbyggingsbehov Norheimsund skule
- Brannsikring bustader. Berre sikring av 23 altanar utgjer om lag 1,4 mnok. Om me ikkje gjer andre endringar med bustadmassen vår, kan brannsikringa koma på fleire titals millionar.
- Investeringsbehov kyrkjebygg
- Namna minnelunder
- Varmeanlegg Bjørketeigen barnehage, estimert til i underkant av 5 mnok.
- Høgdebasseng Kvamskogen
- Infrastruktur veg
- Flaumsikring
- Beredskapslager og -utstyr
- Tilfluktsrom
- Vedlikehaldsetterslep (i driftsrekneskap om det ikkje inneber ei oppgradering)

Lista er ikkje uttømande, og det vert arbeidd vidare med avklaringar og prioriteringar til komande budsjett- og økonomiplanperiode.



# Spørsmål ?

